

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий Київський інститут залізничного транспорту

Кафедра філософії та історії науки і техніки

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. завідувача кафедри

 Світлана ГУРІНЧУК

__01__ вересня 2025 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІНОЗЕМНА МОВА НАУКОВОГО СПІЛКУВАННЯ»

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>J «Транспорт та послуги»</u>
Спеціальність	<u>J7 «Залізничний транспорт»</u>
Освітня програма	<u>«Управління транспортними системами в умовах ризиків та криз»</u>
Тип дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Мова викладання	<u>англійська</u>

Київ
НТУ
2025

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою *філософії та історії науки і техніки*

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Доцент кафедри філософії та історії науки і техніки Ісаєнко С.А.

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданнях:

науково-методичної комісії спеціальності J7 Залізничний транспорт,

протокол № 1 від 26 серпня 2025 року,

кафедри філософії та історії науки і техніки,

протокол № 1 від 01 вересня 2025 року,

Вченої ради Навчально-наукового Київського інституту залізничного транспорту,

протокол № 11 від 01 вересня 2025 року.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова наукового спілкування» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Управління транспортними системами в умовах ризиків та криз» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності J 7 Залізничний транспорт.

Строк дії програми навчальної дисципліни відповідає строку дії освітньої програми та навчального плану. Програма навчальної дисципліни обов'язково переглядається у разі затвердження нових стандартів вищої освіти; затвердження нової редакції освітньої програми та внесенні змін до навчального плану стосовно обсягів, змісту, компетентностей та результатів навчання за цією дисципліною; за ініціативою робочої групи освітньої програми, науково-методичної комісії спеціальності або за відповідним рішенням керівництва університету.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння англійською мовою у різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійно-науковими потребами оволодіння фаховою інформацією через іншомовні джерела.

Завдання вивчення дисципліни:

- забезпечити подальший розвиток продуктивних мовленнєвих навичок, а також розвиток навичок читання (ознайомчого, переглядового, пошукового, аналітичного тощо) й академічного письма;
- розширити, систематизувати й узагальнити знання лексики наукової сфери обігу;
- оволодіти фразеологією та ідіоматичними виразами фахового спрямування, що дасть змогу працювати з неадаптованою оригінальною науково-фаховою літературою;
- оволодіти термінами та термінологічними сполученнями для реалізації наукової комунікації;
- сформувати вміння адекватної передачі висловлювання і думки автора під час перекладу та одержання і передачі іншомовної наукової інформації за фахом;
- сформувати вміння ведення бесіди з наукових і професійно-орієнтованих тем англійською мовою.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- 2000 лексичних одиниць, застосовувати їх як в усній, так і в письмовій мові;
- граматичні форми та звороти, які необхідні для розуміння мовлення та тексту (включаючи його переклад);
- правила та алгоритми лексико-граматичного аналізу тексту.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

1 курс, 1 семестр

Модуль 1. Специфіка лексико-граматичних і лінгвостилістичних засобів іноземної мови наукової сфери обігу

Тема 1. Особливості перекладу деяких ключових лексем наукового стилю мовлення

1. Опрацювання лексичних одиниць наукової сфери обігу (thesis, topicality, subject, object, task, purpose, method, hypothesis, theory, data, practical value, implementation, extrapolation etc.)

2. Омофони та слова, які найчастіше вживаються помилково.

Розглядаються особливості наукової культури та наукових традицій у англomовному науковому світі. Опрацьовуються особливості використання лексичних одиниць наукової сфери обігу, а також омофони та слова, які найчастіше вживаються помилково.

Ключові слова: thesis, topicality, subject, object, task, purpose, method, hypothesis, theory, data, practical value, implementation, extrapolation etc.

Тема 2. Граматичні проблеми перекладу наукових текстів

1. Revision: Words building, Prepositional components of the verbs, Words order

2. Активізація розпізнавання і використання граматичних структур (Passive Voice, Participle, Gerund, Infinitive Complexes etc.).

Розглядаються граматичні форми та звороти, які необхідні для розуміння мовлення та наукового дискурсу. Аналізуються правила та алгоритми лексико-граматичного та стилістичного аналізу тексту.

Ключові слова: аналізувати інформаційні джерела, критикувати, дискутувати, робити висновки за обраною темою іноземною мовою.

Тема 3. Опрацювання текстових матеріалів наукового характеру

1. Опрацювання наукових матеріалів за обраною темою дослідження

2. Підготовка повідомлення про проблему та тему, обрану для наукового дослідження; про актуальність, об'єкт, предмет, мету, завдання, гіпотезу, методи наукового дослідження, очікувані результати та їхню практичну цінність

Розглядаються алгоритм підготовки повідомлення (проспект, звіт, «пілотний» проект) про тему, обрану для дослідження; визначення актуальності досліджуваної проблеми; визначення та формулювання об'єкта, предмета, мети, завдань, гіпотези; добір методів наукового дослідження; формулювання очікуваних результатів та їхньої практичної цінності.

Ключові слова: аналізувати, характеризувати, систематизувати, зіставити, узагальнювати, екстраполювати.

Модуль 2. Специфіка оформлення результатів науково-дослідної роботи (іноземною мовою)

Тема 4. Реферування та анотування наукового тексту

1. Найбільш уживані лексичні одиниці та поширені граматичні структури, які використовуються при реферуванні та анотуванні наукового тексту

2. Реферат. Схема реферування

3. Анотація. Виконання тренувальних завдань

Розглядаються фразеологія та ідіоматичні вирази фахового спрямування, що дають змогу працювати з неадаптованою оригінальною науково-фаховою літературою; терміни та термінологічні сполучення для реалізації наукової комунікації. Аналізуються особливості складання наукового реферату та анотації до наукової публікації.

Ключові слова: deal with, consider, highlight, point out, prove, stress, define, determine.

Тема 5. Міжнародна конференція, симпозіум

1. Опрацювання лексичних одиниць за темою. Активізація відповідних граматичних структур.

2. Рольова гра «Міжнародна конференція»

3. Презентація студентами власної підготовленої доповіді на конференцію

Розглядаються найбільш поширені фрази, які використовуються під час роботи наукових конференцій, семінарів, симпозіумів. Наводяться терміни та термінологічні сполучення для реалізації успішної іншомовної наукової комунікації; формуються вміння адекватної передачі висловлювання і думки автора під час перекладу та одержання/передачі іншомовної наукової інформації за фахом. Активізуються вміння ведення бесіди з наукових і професійно-орієнтованих тем іноземною мовою.

Ключові слова: конференція, семінар, наукове зібрання, пленарне/секційне засідання, виступ, дискусія.

Залік

3. Рекомендована література

1. Ісаєнко С. А., Ворначев А. О. Англійська мова професійного спрямування : метод. рек. щодо проведення практичних занять і самостійного опрацювання навч. матеріалу : для студентів усіх Другого (Магістерського) рівня вищої освіти ОПП «273 Залізничний транспорт», «275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)», «141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», «151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» денної форми навчання. – К. : ДУІТ, КІЗТ, 2019. – 79 с.

2. Ісаєнко С. А. Англійська мова професійного спрямування : контрольна робота та метод. рек. щодо виконання контрольної роботи : для студентів безвідривної форми навчання Другого (Магістерського) рівня вищої освіти ОПП 275 Транспортні технології (на залізничному транспорті), 273 Залізничний транспорт, 151 Автоматизація та приладобудування, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка. – Київ: ДУІТ, КІЗТ, 2020. – 73 с.

3. Бочарова І. В., Ганиш Е. Г. Навч. посіб. для самост. роботи студентів денної форми навчання інженерно-техн. спеціальностей по підготовці до практичних занять, поточного, підсумкового контролю знань. – К. : КУЕТТ, 2017. – 141 с.

4. Шірінян А. С., Корнієнко С. В. Англійська мова для студентів техн. спеціальностей. – К. : Кондор, 2015. – 208 с.

5. Ятель Г. П. та ін. Англійська мова для студентів техн. вузів. – К., 2013. – 254 с.

6. Ятель Г. П. Наука і університетська освіта: навчально-методичний посібник для магістрантів технічних спеціальних вищих навчальних закладів. – К. : КНУБА, 2012. – 312 с.

7. Лебенюк В. М., Степанова І. С, Хоменко Н. П. Навчальний посібник з розвитку навичок читання та усного реферування текстів. – Вінниця: ВДТУ, 2015. – 87 с.

4. Методи навчання

1. Інформаційно-презентаційні (усні: лекція, розповідь, пояснення, опис, доведення і переконання, повторення, систематизація, огляд, консультування, переказ, виступ, презентація; письмові: конспектування, реферування, анотування, план тексту, таблиці, схеми, аналіз, синтез, класифікація, порівняння, узагальнення, конкретизація, інтерпретація, підсумки, висновки, виклад, повідомлення, доповідь, звіт, пояснювальна записка, стаття, тези; наочно-усні: ілюстрація, демонстрація, показ, спостереження).

2. Алгоритмічно-дійові (діалогічні: бесіда, дискусія, опитування; предметно-групові: вирішення задач, кейс-метод, анкетування, тестування; групові: мозковий штурм, синектика, метод проєктів, ігрове моделювання, аналіз ситуацій, гра, тренінг).

3. Самостійно-пошукові (індивідуальна робота: спостереження, проєкти, моделювання, дослідження; самостійна робота: пошук і систематизування інформації, планування і програмування, прогнозування, проєктування, моделювання).

5. Методи контролю досягнутих результатів навчання:

- тестовий контроль;
- письмові контрольні роботи;
- співбесіда за матеріалами розглянутої теми;
- письмове фронтальне опитування здобувачів вищої освіти на початку чи в кінці лекції;
- фронтальне, індивідуальне та комбіноване усне опитування;
- експрес-контроль;
- перевірка виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – залік у усно-письмовій формі.